

BOSHLANG‘ICH SINFLARDA TA’LIM SIFATINI OSHIRISHNING INNOVATSION USULLARI

Mamadaliyeva Yorqinoy Zokirjonovna

Namangan viloyati Yangi Namangan tumani

35-umumta’lim maktabi oliy toifali

boshlang‘ich sinf o‘qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada boshlang‘ich sinflarda ta’lim sifatini oshirishning innovatsion usullari, zamonaviy pedagogik yondashuvlar va interfaol metodlarning samaradorligi haqida so‘z boradi. Ta’lim jarayonida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish, o‘yin texnologiyalari, muammoli ta’lim va integratsiyalashgan yondashuvning ahamiyati yoritilgan.

Kalit so‘zlar: boshlang‘ich sinf, innovatsion usullar, interfaol metodlar, o‘yin texnologiyalari, ta’lim sifati.

Kirish

Bugungi kunda ta’lim jarayoni jadal rivojlanib, pedagogik usullar ham zamon talablari asosida takomillashib bormoqda. Ayniqsa, boshlang‘ich sinf o‘quvchilariga bilim berishda innovatsion usullardan foydalanish zarurati ortib bormoqda. Chunki bolalarning fikrlash qobiliyatini rivojlantirish, bilimlarni mustahkamlash va darslarni qiziqarli o‘tkazish ta’lim sifatini oshirishning asosiy shartlaridan biridir.

Asosiy qism

1. Boshlang‘ich ta’limda innovatsion yondashuvning ahamiyati

Innovatsion ta’lim usullari boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining bilim olish jarayonini soddalashtirish va ularning qiziqishini oshirishga xizmat qiladi. Bugungi

kunda pedagogik texnologiyalarni rivojlantirish orqali dars jarayonida yangi usullarni tatbiq etish muhim ahamiyat kasb etmoqda. Bunda o‘quvchilarning yosh xususiyatlari, psixologik va fiziologik jihatlarini inobatga olgan holda ta’lim jarayonini tashkil etish lozim.

2. Interfaol metodlardan foydalanish

Interfaol usullar orqali ta’lim berish o‘quvchilarni darsga faol jalb etadi. O‘quvchilarning faolligini oshirish va ularga mavzularni tushuntirishda quyidagi usullar samarali hisoblanadi:

Klasster usuli – o‘quvchilar tomonidan mavzuga oid asosiy tushunchalar aniqlanadi va umumlashtiriladi.

Jadval usuli – o‘quvchilar turli ma’lumotlarni tahlil qilish va taqqoslash orqali xulosalar chiqaradilar.

Bahs-munozara usuli – o‘quvchilar o‘z fikrlarini mustaqil ifoda etish va isbotlash imkoniyatiga ega bo‘ladilar.

3. O‘yin texnologiyalaridan foydalanish

Boshlang‘ich sinflarda o‘yin texnologiyalari ta’lim sifatini oshirishda muhim o‘rin tutadi. Chunki kichik yoshdagi bolalar o‘yin orqali yangi bilimlarni tezroq o‘zlashtiradilar. O‘quv jarayonida qo‘llaniladigan asosiy o‘yin texnologiyalari:

Rolli o‘yinlar – o‘quvchilar turli rollarni ijro etish orqali mavzularni chuqr anglaydilar.

Didaktik o‘yinlar – ta’lim jarayonida foydalaniladigan maxsus o‘yinlar bo‘lib, ularning asosiy vazifasi o‘quvchilar bilimini mustahkamlashdir.

Simulyatsion o‘yinlar – real hayotiy vaziyatlarni aks ettiruvchi o‘yinlar orqali o‘quvchilarning amaliy ko‘nikmalari shakllantiriladi.

4. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining o‘rni

Zamonaviy ta’lim jarayonida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan (AKT) foydalanish o‘quvchilarning bilim olishga bo‘lgan qiziqishini oshiradi. AKTning asosiy afzalliklari quyidagilardan iborat:

O‘quv materiallarini vizual tarzda tushuntirish imkoniyati.

Masofaviy ta’lim imkoniyatlari.

Mustaqil ta’lim olish imkoniyatini kengaytirish.

Interaktiv ta’lim muhitini yaratish.

5. Muammoli ta’lim va integratsiyalashgan yondashuv

Muammoli ta’lim o‘quvchilarning mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirishga qaratilgan bo‘lib, ularga turli muammolarni hal qilish ko‘nikmasini shakllantiradi. Integratsiyalashgan ta’lim esa fanlararo bog‘liqlikni kuchaytirib, bilimlarni kompleks o‘zlashtirish imkoniyatini yaratadi.

Xulosa

Boshlang‘ich sinflarda ta’lim sifatini oshirish uchun innovatsion usullardan foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi. Interfaol metodlar, o‘yin texnologiyalari, axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining keng qo‘llanilishi o‘quvchilarning bilim olish jarayonini qiziqarli va samarali qiladi. Innovatsion yondashuvlar yordamida boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining mustaqil fikrlash, tahlil qilish va o‘z bilimlarini qo‘llash ko‘nikmalari rivojlantiriladi. Shunday ekan, har bir pedagog o‘z faoliyatida yangi pedagogik texnologiyalarni samarali qo‘llashga intilishi lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Hasanboyeva O. “Boshlang‘ich ta’lim metodikasi” – Toshkent, 2021.
2. Karimova N. “Innovatsion pedagogik texnologiyalar” – Toshkent, 2019.
3. Qodirova S. “Boshlang‘ich sinflarda interfaol metodlarni qo‘llash” – Samarqand, 2022.

4. O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi vazirligi metodik qo‘llanmalari.